

Forfatter: Drachmann, Holger

Titel: Basilisken

Citation: Drachmann, Holger: "Basilisken", i Drachmann, Holger: *Samlede poetiske Skrifter*, 1906-1909, s. 60. Onlineudgave fra Arkiv for Dansk Litteratur: <https://tekster.kb.dk/catalog/adl-texts-drachmann10tom-shoot-workid54716/facsimile.pdf> (tilgået 18. april 2024)

Anvendt udgave: Samlede poetiske Skrifter

navelse. Han har sikkert nok ikke kendt Havfruen! En Aften i Skumringen er De om Bord paa en Damper — og dér — ja se dér...

Min Sidemand havde rejst sig og gjorde med Fingeren nogle Tegn foran sit Bryst, som en Katolik, der korsor sig. Saa gik han nedenunder. Men inden han forsvandt, saa' han med et langt Blik ud over Søen. Det skumrede stærkt; Søen var mørk; kun de vaade Dæksplanker lyste med dæmpet, fosforagtigt Skær. Jeg sad alene:

Altsaa virkelig gal! — Stakkel!

BASILISKEN

I gamle, dybe Brønde
Skal Basilisken bo;
Nogle har „troet at“ se den,
Andre har set dens „Klo“.
Saa er der nogle, som blegner med et,
Og saadanne — Svend eller Mø —
De tier stille med hvad de saa',
Men faar de ej Hjælp — maa de dø.

En Ven af mig fortalte ved Lejlighed følgende: For nogle er det en Melodi, for andre Lugten af en Blomst eller Parfume, som bringer det svundne frem og gør Erindringen levende. For mig er det Refleksen af en rødkalket Mur. — Denne Refleks falder varm og lysende ind i en Stue, hvor min Principals unge Kone saa godt som hele Dagen opholder sig. Børnene kommer ikke ind i Stuen; den unge Kone har overstaaet den fjerde Barselseng; og nu skal hun skaanes. Min Principal er en robust Natur, altid i Ligevægt, saa brutal-galant mod sin Hustru, som Lov og Vedtægt tilsteder, saa godmodig som de fleste Egoister; han er forbavset over, at denne „naturlige“ Begivenhed kan afkræfte og gøre pirrelig, — men som Forretningsmand bøjer han sig for Faktum. Der bliver skrevet til en fjern Slægning, og det er denne — en atten, nitteaarig ung Pige — som kommer der i Huset paa et Aarstid.

Og hun vandrede stadig gennem denne Stue fra Børneværelset til Køkken og Spisekammer. Altid med et Smil skulde hun i Forbigaaende hen til den blege unge Kone, som sad paa Forhøjningen ved

Vinduet. Saa tidt det var Solskin, faldt Refleksen lysende over den unge Frues blege Kind og over den unge Piges sunde, friske rødmussede Ansigt. Theodora blev til sidst selve den varmende og oplysende Refleks i det nøgterne Hjem. Principalen sagde hende smaa Artigheder, Børnene elskede hende, og jeg ..... Nej, det kommer ikke endnu; thi jeg fandt hende maaske lidt for huslig, lidt for praktisk, flink, allestedsnærværende — jeg varmede mig i hendes runde, elastiske Ungdoms forfriskende Straaler — jeg spøjte med hende, jeg bad hende sy Knapper i min Skjortelinning, jeg spillede stundom Gnav med hende og Børnene om Aftenen, og en Gang i en Pantelæg hos en af Byens Matadorer kyssede jeg hende — men Kysset blev taget og givet som mellem nære Slægtninge. Naar ikke Tilbøjeligheden som ved et Lyn slaar ned mellem to unge Mennesker, saa kan de for den Sags Skyld gaa længe og finde hinanden baade behagelige og elskværdige. Der maa noget udenforstaaende — en Begivenhed — et Menneske til for at tvinge dem sammen i denne søde Erkendelse af, at det er for Liv og Død.

Det blev for Liv og Død — det blev paa Liv og Død. Jeg har ikke fortrudt, at hun blev min Hustru, og hun behager tidt at fortælle mig, at jeg af et Mandfolk at være undertiden endog forekommer hende enestaaende. Vi elsker hinanden. Vi har gjort den Opdagelse, at vi passer sammen, Legeme til Legeme, Sjæl i Sjæl. Men stundom naar vi ligger vaagne om Natten, kan hun med noget af en barnlig Gysen trykke sig ind til mig, og jeg maa med mine Kærtøgn berolige hende og forsikre hende om, at der er Fred og ingen Fare. Vi erkender da, begge to, at Livet er noget meget sammensat noget, at det saa tidt beror paa det tilfældige, hvor vidt vi slipper igennem eller ikke — at der er elementære Magter hos Kvinde ikke mindre end hos Mand — at disse Magter er frygtelige, jo dunklere de er — at vi til syvende og sidst, alle sammen, gaar som med lukkede Øjne i en Atmosfære af hølgende Drifter og Tilbøjeligheder — dem, som Panteisten giver et vilkaarligt Navn, en Guds eller en Dæmons .... aa ja, det er muligt, at Verden har vokset sig fra Guderne, men Dæmonerne opsaar deres Bopæl hos os den Dag i Dag, selv om de ikke staar i Vejviseren eller Statskalenderen.

Det var den røde Refleks.

Den stammede fra Muren paa en gammel Pakhuslænge, som vendte Gavlsiden med en Kranbjælke og otte lukkede Skodder imod Døglistuen i min Principals Lejlighed. Det var gaaet tilbage for den lille By — som det gaar tilbage med næsten alle smaa Byer. De gamle Huse var faldne, de gamle Familier i Færd med at forsvinde; kun de gamle Pakhuslænger saas hist og her. Vi havde vor lige overfor.

Gadens Ungdom spillede Klink op imod den smalle Dør mellem

de to nederste Skodder. Paa hver Side af Døren stod et forkrøblet Lindetræ. En Dag aabnedes denne Dør, saavel som de nederste Skodder. I Lugerne blev indsat nye Karme, og i Karmene kom Vinduer med smaa Ruder. Ogsaa i Døren indsattes Ruder. Men det var sparsomt Lys, som faldt derind igennem. Gaden var snever, Lindetræerne skyggede. Til Trods for Forandringen beholdt den nederste Del af det gamle Pakhus sit dystre Udseende. Kun øverst oppe faldt Solen, og den bragte Muren til at gløde og skinne, og Refleksen opvarmede vor Dagligstue — og dér gik stadig Theodora ud og ind, rund, bustet og smidig, sorgløs og ligefrem, altid optaget af at gøre Gavn — nu og da med et Smil til mig, men dette Smil var for aabent og frit til at kunne mistydes. Vilde end min ungdommelige Forlængelighed i Begyndelsen læse sig noget mere end Venlighed og venlig Fortrolighed ud af dette Smil, saa maatte jeg snart sige mig selv, at jeg muligvis nok var uimodstaelig for de fleste af den lille Bys ugifte — og for enkelte af de gifte Damer; men Theodora hvilede i sit sunde Livs Ligevægt, ubekymret om de Følelser, hun indgød en ung, inctagende Fuldmægtig, ubekymret om de Anstrengelser, han gjorde sig for at vise hende, at han havde Følelser.

Saa var det en Dag, hvor jeg var ganske særlig veltillreds med mig selv. Jeg greb i Forbigaaende hendes Haand og vilde lægge Armen om hendes Liv. Hun saa' paa mig med et Par Øjne ... i høj Grad overrasket, og sagde derpaa meget bydende: „Vil De nok befri mig for den Ubehagelighed at maatte søge Beskyttelse hos Fruen eller Herren!“ —

Jeg stammede noget, bukkede og fjernede mig. Hun kom til at smile — jeg bed mig i Læben — hun lo — jeg erklærede hende stiltiende Krig. I de Aar er en Krigserklæring saa raskt gjort. Man gør sig ikke den Ulejlighed at undersøge, hvorvidt *casus belli* ikke med Rette kunde hævdes af Modparten.

Vi undgik altsaa hinanden, og jeg fandt min Principals Hus ked-sommeligt. Jeg lod ofte mit daarlige Lune skimte igennem — og ærgrede mig selv over, hvor liden Virkning det gjorde. Theodora var den samme som før; hun viste mig, efter nogens Tids Forløb, snarere mere Venlighed end mindre. Det kneb for mig at forklare mig derte. Anser hun Dig for saa ufarlig, saa ubetydelig? spurgte jeg mig selv; og min Ærgrelse steg.

Saa var det, at vi fik denne Genbo. Pakhusets Stueejlighed derovre var bleven indrettet til Butik, Materialhandel, Købmandshandel, Handel med alt muligt, tror jeg. Ingen kunde ret forstaa sig paa, hvad den nye Fremtoning skulde sige, hvad Manden derovre vilde her — her i den lille By, hvor de ældre Købmænd saa godt som alle stod paa Konkursens Rand. Mente han, at kunne klare Sagerne

bedre? Det føles næsten som en Fornærmelse at give saadan en lille By Gaader at gætte. Men lad ham forsøge sig; vi skulle le, naar det gaar ham efter Fortjeneste!

Det gik fortræffeligt derovre. Butikshandelen voksede fra Uge til Uge. Og efter et Par Maaneders Forløb blev den øverste Del af Pækkuset ogsaa taget i Brug — til Sædlofter, paastod man. I Klubben vilde man vide, at den fremmede spekulerede i Korn — og spekulerede heldigt. Sligt plejer, baade under smaa og store Forhold, at give Agtelse. Men Agtelsen vilde ikke ret komme; og en Aften i Klubben udtalte min Principal maaske den almindelige Mening om den fremmede i disse Ord:

„Han kommer jo ikke iblandt os — og hvorfor ser han ikke paa En, naar man møder ham?“

Saa fik han, hvad enhver stor og enhver ny Fremtoning i Reglen faar: — han fik et Øgenavn.

En Dag vilde nogle blandt Gadens Ungdom optage den gamle Vane med at stritte nærmest til Væg opad Muren derovre. En flad Sten forvildede sig igennem Butiksrudden — Manden viste sig i Døren, skred over Tærskelen, ud paa Gaden hen imod den Dreng, som havde kastet, og som havde været redelig eller forbløffet nok til ikke at tage Flugten med de andre.

Der forefaldt, efter Sigende, intet andet mellem den fremmede Mand og Drengen, end at Manden saa' paa Drengen. Tudsakraalende retirerede den sidste, drejede sig akavet rundt, og vilde være faldet, hvis ikke den moderlige Favn hos en Skrædderenke havde aabnet sig for ham. Enken var traadt til med nogle Nabokoner — og en Del nysgerrige, hvoriblandt jeg, — og nu brød der et Stormvejr løs over den fremmede.

Han gik rolig tilbage til Døren, stillede sig paa Tærsklen med Front mod de opbragte Mødre, og lagde Armene korsvis over Brystet — ikke ulig Holten fra St. Helena. Som denne var han lille af Vækst, vel proportioneret, noget slankere end den store Kejser — Hovedet temmelig langt nede mellem Skuldrene. Han smilede med rynkede Bryn — noget, jeg ikke mindes at have set nogen anden gøre. Selv stod jeg for langt borte til ganske nøje at kunne iagttage hans Blik — men dets Virkning paa de brave Mødre var, at de alle paa en Gang tav. Kun et enkelt Raab høretes — en enkelt hidsig, skarp Kvinderøst, som ikke havde ladet sig skræmme, skreg:

„Saadan en — Basilisk!“

Han fo'r sammen. Ansigtets blege Farve blev gulladen. De strengt mejlsede, faste Træk fordrejede sig som i pludselig Smerte. Saa smilede han atter; Trækkene glattedes; — uvilkaarligt sagde jeg til mig selv: denne Mand er smuk! — Men der tindrede noget i hans le-

vende, brune Øjne under de nu højt opdragne, hvælvede Bryn ... og overfor dette noget fik jeg, selv paa Afstand, Fornemmelse af, at jeg gjorde bedst i at dække mig.

Han vendte sig i Døren og gik ind. Men først hilste han smilende over mod mig. Hvorfor mod mig? — og dette Smil: Det ærgrede mig og gjorde mig samtidig videbegærlig. Hvad var det dog for et Menneske?

Fra den Dag af nævnedes han i Byen ved sit Øgenavn. Drengene raabte det efter ham — men kun naar de vidste sig ganske sikre. Nabo- og Gembokoner hviskede Navnet indbyrdes. Mændene lo deraf. Man sagde til Gengæld, at Byens unge Piger, navnlig Tjenestepigerne, gerne handlede dér i Butikken ... man sagde ogsaa efterhaanden et og andet, som syntes at tyde hen paa, at det yngre Kvindeskøn havde mindre Frygt for „onde Øjne“, end det ældre, end Matronerne. Muligt nok, at Frygten udvikles med Erfaringen. Den er maaske ikke nogen oprindelig eller umiddelbar Egenskab. I hvert Fald var da Eva pur ung og uforsøgt, da hun første Gang smilende mødte det stikkende Blik — dér — under Løvet — paa Kundskabens Træ. Først senere har hun formodenlig kaldet Fristeren for: Basilisken.

Hjemme i Principalens Hus gik Tingene deres regelmæssige Gang. Fruen var i kendelig Bedring, men deltog dog endnu ikke i Husets Gerning. Børnene var meget morsomme men temmelig støjende. Af og til lød Husherrens Stemme formanende — og et spørgende Øjekast kunde da søge Theodora: Hvor er Du henne? Theodora smilte da, men noget adspredt. Ja en Gang — der var noget i Vejen med Maden — rødmede hun pludselig, gjorde derpaa en kejtet Undskyldning, og gik ud ad Døren, som hun lod blive staaende aaben efter sig.

Principalen syntes forbavset. Han saa' først længe paa mig — dernæst paa Døren — gik hen og saa' temmelig længe ud i Korridoren — kom tilbage og slog Døren i, medens han fikserede mig skarpt.

Da fo'r der en Tanke igennem mig. Vi er alle Mennesker — og alle er vi skrøbelige. Skulde dette være et lille Komediespil! Skulde min Principal og Theodora? ...

Jeg afviste Tanken paa det bestemteste. Men det, at den gjorde mig uendelig bitter og uendelig bedrøvet — det lærte mig, snarere end min Krigserklæring og mine lønlige Deklamationer, at min Tilbøjelighed for den unge Pige var dyb og ægte.

Nu undgik vi hinanden.

Det var en Eftermiddag i Skumringen, men dog med saa megen Klarhed i Luften, at Genstandene tydelig kunde skelnes. Jeg saa'

hende paa Gaden. Selv gik jeg hjem efter — hun nogle Skridt foran mig. Nu vil jeg styre tæt hen paa Siden af hende — tænkte jeg; — og saa vil jeg sige hende min Mening — advare hende — sige hende, at jeg elsker hende ....

Hun skraaede over Gaden, over til det gamle Pakhus, lige ind i Butikken.

Jeg vil vente paa hende her, til hun har gjort sit Indkøb. Hun er vel snart færdig *derinde* — og saa vil jeg tale til hende! ....

Det varede en Stund. Saa kom hun ud. Basilisken fulgte hende helt til Tærsklen. Der blev han staaende; og hun — blev ogsaa staaende, som kunde hun ikke komme videre. Hun saa' ikke paa ham, men han paa hende. Hun løftede sine Øjne frygtsomt — han smilede ...

Saa traadte jeg til og sagde barskt: „Godaften!“ Hun fo'r sammen, saa' uroligt paa mig og frygtsomt tilbage mod ham .... men han smilede med rynkede Bryn, og hun løb tilbage tværs over Gaden til vor Port! jeg bagefter.

„Theodora!“ raabte jeg hæst efter hende op ad Trapperne. „Theodora! — hører De — lad mig tale med Dem!“ ....

Men hun var inde ad Entrédøren og havde lukket den. Der stod jeg, raadvild, urolig, med bankende Hjerter. Og — underligt nok — jeg tænkte i dette Øjeblik: Gudskelov, at det ikke var min Principal, under hvis Blik denne kække, sunde Pige saaledes havde dukket sig!

Ja, det tænkte jeg. Og jeg følte en Glæde, en Befrielse derved. Jeg bad hende i mit stille Sind om Tilgivelse for min slette Formodning .... Og saa først kastede min Tanke sig, med Ungdommens hele friske Evne til at hade, over Rivalen i Genbohuset.

Ah bah! Basilisken! med *ham* kunde man da nok tage det op! En anden Sag havde det været .... nej, fy! saadan noget maatte man ikke engang *tænke!*

Og jeg forestillede mig, hvorledes jeg af en god Skæbne var sat til at vaage over den unge Pige — og hvorledes jeg vilde udføre det i Praksis.

Vi undgik stedse hinanden — hun i hvert Fald mig. En Dag, da vi var bleven alene i Stuen og da vi begge samtidig vilde gaa ud ad Døren, kom min Haand uforvarende til at hvile over hendes paa Dørgrebet. Hun saa' paa mig, rødmende, med et sælsomt sky, forvirret og, som det forekom mig, forpint Udtryk i disse Øjne, der havde mistet deres frejdige Glans, ja ligefrem var bleven matte. Hun aabnede Læberne — jeg mine; vi vilde tale — men formaaede det ikke. Det gunstige Øjeblik var forbi; hun lukkede Øjnene — jeg luk-

kede Døren op — Pigen fra Køkkenet kom imod os. Vi var atter skilt.

Den næste Dag gik jeg derover i Butikken.

Han stod indenfor Disken med Ryggen til mig og talte tilbage over den ene Skulder — som nu forekom mig lavere end den anden — hen imod en af Kunderne, en ung Tjenestepige, der fnisende søgte efter nogle Penge paa Gulvet.

Jeg erindrer ikke bestemt, hvad han sagde. Ordene var ikke egentlig uanstændige — mig kom det jo ikke ved — og dog bragte Tonefaldet i hans Stemme mig til at dirre. Saa vendte han sig og spurgte, lidt slæbende, fuldkommen høflig, hvad der var til Tjeneste?

Jeg undgik at se paa ham; jeg kunde ikke finde det Udtryk, jeg vilde bruge ... og han gentog sit Spørgsmaal, denne Gang med et Smil.

Det var dette Smil, jeg havde ventet paa.

Jeg bøjede mig frem, saa langt jeg kunde, lagde de knyttede Hænder paa Disken, og sagde igennem Tænderne:

„Dersom De nogensinde vover at ...!“

Hans Ansigt luede frem, tæt op imod mit; hange var han ikke; han saa' mig lige ind i mine Øjne, og der var ligesom en dødbringende Gift i hans Blik ... Uvilkaarlig og langsomt trak jeg mit Hoved tilbage, fjernede mig fra Disken, og stod helt henne ved Døren, inden jeg endnu havde besindtet mig paa, hvad jeg vilde sige eller gøre.

Og han stod dér, bøjet fremover, smilende:

„De ønsker ...?“

Jeg vred Dørgrebet om og var ude paa Gaden.

Ikke om det havde gjældt mit Liv, vilde jeg have vovet i dette Øjeblik at antaste ham. Jeg rystede af en ubestemt Rædsel, skammede mig over mig selv, var til Mode som en Hund, hvem man bebrejder Kujoneri ... gik hjem og over paa mit Værelse, satte mig paa min Sengekant med Hænderne omkring Hovedet — og brast i en hysterisk Graad.

Man har dog i sit Liv adskillige Øjeblikke, hvori man er meget langt fra at være tilfreds med sig selv. Men saa ynkelig, som jeg nu forekom mig, saa almægtig, saa ... aa, det var aldrig hændet mig.

Gaa derover igen! — sagde jeg til mig selv — spyt ham ind i hans fordærte Fjæs, slaa ham i Ansigtet, riv ham i Brystet, det Udyr! Og jeg borede og borede mig ind i disse Tanker, med den vellystige Følelse af at tilintetgøre noget gement, noget af det, der oprører vor dybeste moralske Fornemmelse — saa skrøbelige vi end maa erkende os at være. Men jeg blev siddende. Jeg turde ikke. Maaske læa det i, at ingen sendte mig derover.

„Hvad er der i Vejen med vor Fuldmægtig?“ spurgte Principalen spøgende ved Middagsbordet. „De skulde da vel aldrig gaa i Giftestanker? Og hvordan er det fat med vor smaa Theodora? Naa, Børn; I har da Tiden for Jer, skulde det synes!“ ...

Theodora rejste sig og forlod Bordet med en og anden Undskyldning.

Fruen sagde blidt: „Theodora har i længere Tid ikke været rask, Adolf! Vi maa skaae hende, nu da jeg selv kan tage fat med igen!“

Og hun sendte mig et bebrejdende Blik.

„Fruentimmervævl!“ sagde Principalen og rejste sig heftig. „Alting gaar forkert her i Huset. Jeg vil tale med hende!“ —

„Gør det ikke, Adolf!“ bad Fruen.

„Fanden ta' mig!“ ...

Der fulgte en huslig Scene. Jeg luskede af.

Disse Dage, denne Uge, var ikke til at udholde. Som en fjendtlig, mørk Aand hvilede Ufred, Uhygge over Hjemmet. Ethvert Ord syntes at indeholde Spirer til Misforstaaelser — Fruens godlidende Øjne var røde af Taarer — Theodora gik bleg, træt, adspredt igennem Værelserne; blev der kaldt paa hende, for hun sammen, svarede forvirret — endog Børnene viste hun sig vranten imod ... den varme, lysende Refleks var som forsvunden; selv om Solen skinnede nok saa klart paa Muren derovre: her i Stuerne var Skumring.

Men Børnene tog Oprejsning udenfor Hjemmet. De lærer snart under Krigstider at hjælpe sig selv. Vor Genbo i Pakhuset var Due-Elsker og havde et helt Slag fuldt. Hvor travlt han end færdedes i Butikken og i Forretninger udenom, saa røgtede han sine Fugle med en Omhu, der kunde forundre, hvis den ikke tydede paa en Passion. For min Principals Smaafolk blev Basiliskens Duer til Lokkeduer. Børnene fik et Par forærende af ham — og nu skulde de stadigt op paa hans Sædloft efter Korn og Ærter — eller helt op paa hans øverste Loft, hvor de nydelige Dyr kurrrende og murrende sad i Reolerne smaa Indelukker eller flagrende klappede ud og ind gennem Tag-aabningen.

Saa faldt et af Børnene ned ad den stejle, mørke Trappa. Der skete intet videre Uheld, men det blev forbudt dem at gaa derover.

De gik alligevel.

De syntes ikke at være skræmt af Basilisken.

En Dag kom jeg fra mit Værelse tværs over Gaarden. Theodora stod iblandt Børnene. Fruen aabnede Vinduet og spurgte, hvor den ældste Dreng var? Oppe paa Genboens Due loft! lød Svaret. Men den mellemste Dreng erklærede, at han havde set Broderen løbe ned

ad Gaden. Dette blev atter benægtet, og der omhyggelige Moder bad Theodora gaa over og erkynnde sig om, hvor Drengen var.

„Gør det ikke!“ bad jeg Theodora sagte. „Lad mig!“ —

Hun skottede op til Vinduet, som Fruen atter havde lukket. Børnene var allerede løbet ud paa Gaden. Saa sagde hun med bævende Læber:

„De mener vist, at jeg er et Barn — at jeg ikke kan raade mig selv ... Jeg søger aldrig at paatvinge Dem mine Raad .... Vil De ikke nok lade mig gaa!“

Jeg var traadt et Skridt frem og havde stillet mig foran hende.

— „Theodora!“ sagde jeg og rakte Haanden ud.

Det var mig umuligt at faa alt det frem, som jeg havde paa Hjerter. Jeg mente, at hun kunde læse sig det til i mine Øjne. Det forekom mig ogsaa, at hun søgte i mit Blik .... men da jeg intet sagde — intet kunde eller turde sige — blot stod der og rakte Haanden ud, — saa dirrede atter Pigevredden i hendes Stemme, og hun sagde kort, afvisende, tillige næsten som fortvivlet: „Hører De — lad mig gaa!“

„Jeg holder jo ikke paa Dem!“ svarede jeg krænket. Og jeg var selv ganske fortvivlet over, at jeg svarede saaledes. Hvorfor kunde hun ikke se høfligt paa mig — hendes Beskytter — hendes naturlige Ridder?

Jeg traadte til Side.

Endnu en Gang strejfede hendes Blik mig. Hvad der dog alt sammen stod deri at læse! Jeg kunde blot ikke læse .... jeg var for ung — heldigvis, kan jeg sige; det vilde dog have været en lovlig tidlig Modenhed, om min Erfaring overfor Kvinder dengang havde tilvirket mig: Tag hende om Livet — kys hende — hun er Din!

Saa gik hun — tværs over Gaarden — om Hjørnet — ind ad Butiksdoøren. — Og jeg gik tilbage ind i mit Værelse. Jeg havde knap Fornemmelse af, hvor jeg var. Men at der var noget, som var helt forkert — at der var en Ulykke, som truede hende — og mig, — det følte jeg.

Samtidig fornemte jeg denne Rædsel for et Par Øjne — og denne Skam overfor mig selv, at jeg ikke kunde blive Herre over Rædselen.

Saa for det igennem mig: Nu skal Du derover!

Endnu gik nogle Minutter, hvor jeg var tvivlraadig. Maaske søgte jeg efter et Vaaben .... men da intet saadant faldt mig i Haanden, knappede jeg blot med en energisk Beslutning Frakken tæt op i Halsen, og sagde: Nu!

Atter over Gaarden. Solen skinnede grelt paa den røde Mur. Alt var saa stille. Højt oppe over mig hørte jeg Duernes underlige knurrende Kurren. Jeg syntes, at jeg aldrig før havde hørt Duer kurre paa den Maade.

Jeg bøjede om Hjørnet, rev Døren op til Butikken ... der var ingen inde. Jeg hoppede over Disken og stødte en Bagdør op, som stod paa Klem ind til et halvmærkt Rum, hvorfra Tjære og Kamferlugt slog mig i Møde. Fra Rummet førte Trappen stejlt op i Vejret. Jeg véd ikke, hvordan jeg kom op ad den — om hurtigt eller langsomt. Jeg erindrer blot, at jeg paa det første Loft — Sædloftet — saa' to Skikkelser foran mig, i en halv Snæs Skridts Afstand fra den brede Trappeluge. Ikke om den ene Skikkelse havde skreget højt, vilde jeg være kommen til Undsætning saa hastigt, som jeg gjorde. Der var dødsstille. I Lyset fra det aabne Vinduesskodde bøjede den ene Skikkelse, Basiliskens, sig tæt hen over Theodora, som han havde omslynget med den ene Arm og i hvis dødblege Ansigt han stirrede ufravendt — selv gustenbleg og med Smilet, det forfærdelige Smil i Øjnene. Om hun saa' mig eller ikke, har jeg ingen Anelse om; men jeg saa' *ham*, og jeg syntes at høre hende stønne ...

Jeg havde min ene Haands Fingre om hans Strube, min anden Haand i hans Brystkrave. Hans Negle borede sig ind i min Hals — og hans Aande trængte, hed som fra en Ovn forekom det mig, ind i min Mund, da jeg skreg: „Slynge! — Skurk ....!“ Vi laa paa Gulvet, han og jeg; og nu hørte jeg hende skrike. Det bragte mig til mig selv. En eneste Gang saa' jeg ind i hans Øjne — og jeg følte, at jeg lammedes. Saadan maa en Ulv, et Rovdyr med dødeligt, giftigt Had se paa Angriberen, medens der kæmpes paa Liv og Død.

Det blev en Kamp paa Liv og Død. Vi laa paa Gulvet mellem Ærter og Korn, der umuliggjorde Fodfæste, naar vi prøvede paa at komme op igen. Det lykkedes en Gang for mig, jeg tror i den ubevidste Fornemmelse af, at Loftlugens Afgrund gabede mig i Møde. Han var stærkere end jeg og rev mig atter til sig ... vi styrtede ... tungt ned ... dybt ned ... jeg følte et voldsomt Slag ... hørte utydeligt en Ed — et Brøl, som vil lyde i mine Ører, saa gammel jeg bliver. Og jeg sansede ikke mere.

Det var udenfor min Seng, adskillige Dage derefter, at Theodora sad med min ene Haand i sin. Jeg saa' forundret, svagt smilende i Vejret; men Skulder og Arm kunde jeg ikke røre. Hun bøjede sig ned, tæt ned til mig og kyssede mig inderligt i et langt Kys: „Og jeg, som hele Tiden holdt af Dig — sagde hun — jeg, som blot gik og længtes efter En, som jeg rigtig kunde holde af. Det maa han have mærket, det forfærdelige Menneske .... Aa Gud, aa Gud, hvor vi dog er lykkelige nu — ikke sandt, Du Kære?“

Det forekom mig unægteligt, at vi var det.

„Men .... Basilisken?“ spurgte jeg.

„Han har knækket Rygraden!“ hviskede hun gysende.